

**ДО: ГЛАВНИЯ АРХИТЕКТ НА СО
АРХ. ЗДРАВКО ЗДРАВКОВ**

НАГ-София www.sofia-agk.com
№САГ18-АХ00-725
04.06.2018
04.06.2018
Код за достъп:
KRB392F6C40

СТАНОВИЩЕ

Относно Наредба за изменение и допълнение на Наредба за преместваемите обекти, за рекламните, информационните и монументално-декоративните елементи и за рекламната дейност на територията на СО

от

инж. Атанас Костадинов, в качеството си на инженер в „Аутдор Нетуърк“ ООД, с ЕИК:131053755, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к. Младост 3, бл.301, вх.офиси 5-8

и

Ивайло Лютов, в качеството си на началник търговски отдел в „Кривицки“ ООД, с ЕИК: 825332993, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. "Златен рог" № 16,ет.7, офиси 9-10

Уважаеми арх. Здравков,

Благодаря Ви за проведеното обсъждане на 28.5.2018г.
Водени от желанието да помогнем в създаването на стабилна нормативна уредба, позволяваща лесен и професионален контрол, без влиянието на субективни фактори, направихме задълбочено техническо проучване на българската и международна нормативна база в сферата и по-специално на текстовете, касаещи :

- светлинно замърсяване
- осветеност на уличната среда
- оценка на степента на заслепяване
- максимални яркости и осветеност
- позволена динамика на изображението

Изложените в заключение предложения на текстове са базирани на приети Европейски стандарти в Българското законодателство:

- БДС EN 13201:2016, който се състои от 5(пет) части и е влязъл в сила на 30.06.2016 г.
- доклад на „Национален комитет по осветление в България“ с председател проф. Д-р инж. Н. Василев.

Светлинно замърсяване

За светлинно незамърсяващи и енергоспестяващи се считат само уредбите с максимален светлинен интензитет 0 кд на 1500 лумена при 90° и повече; същите трябва да са окомплектовани с лампи с най-високата възможна ефективност, в зависимост от напредъка на технологията; същите, освен това, трябва да бъдат изпълнени по такъв начин, че осветените повърхности да не превишават минималното ниво на поддържана средна яркост, предвид нормите за безопасност и да бъдат снабдени със съответните устройства, които да могат да намалят до двадесет и четири часа светлинното излъчване на съоръженията до величина, не по-малка от тридесет на сто от пълния режим на работа.

За уредбите с максимален светлинен интензитет 100 кд на 5500 лумена при 90° и повече, същите трябва да са окомплектовани със съответните устройства, които да могат да изключат съоръженията до двадесет и три часа през лятното часово време и до двадесет и един часа през зимното такова.

Осветеност на уличната среда

Съгласно гореупоменатите стандарти, обектите за осветяване са класифицирани в групи:

M – улици с моторизиран транспорт;

C – улици в конфликтни зони, където се пресичат транспортни потоци на МПС или наличие на промени в геометрията на улиците, като например намаляване на броя или широчината на лентите за движение;

P+HS – улици с движение на пешеходци и бавно движещи се МПС.

SC+EV – Допълнителни класове, за които е необходимо да се изчислява полуцилиндрична или вертикална осветеност в места, където е важно бързото разпознаване на вертикални повърхности и лица

Светлин ен клас	Яркост на пътната настилка				Допустимо заслепяване	Показател на периферната осветеност
	L_{av} [cd/m ²]	Суха	Влажна	U_l		
		U_o	U_{ow}			
M1	2.00	0.40	0.15	0.70	10	0.35
M2	1.50	0.40	0.15	0.70	10	0.35
M3	1.00	0.40	0.15	0.60	15	0.30

M4	0.75	0.40	0.15	0.60	15	0.30
M5	0.50	0.35	0.15	0.40	15	0.30
M6	0.30	0.35	0.15	0.40	20	0.30
Светлинен клас	Нормена хоризонтална осветеност на пътното платно в условия на суха пътна настилка					
	E_{av} [lx]	U_0			TI [%]	
C0	50	0.4			15	
C1	30	0.4			15	
C2	20	0.4			15	
C3	15	0.4			20	
C4	10	0.4			20	
C5	7.5	0.4			20	

БДС EN 13201:2016 ВЪВЕЖДА НОВ СВЕТЛИНЕН КЛАС ЗА ПЕШЕХОДНИ ЗОНИ – SC. КЛАС EУ ОСТАВА НЕПРОМЕНЕН

Светлинен клас	Полуцилиндрична осветеност
	$E_{sc\ min}$ [lx]
SC1	10.0
SC2	7.50
SC3	5.00
SC4	3.00

SC5	2.00
SC6	1.50
SC7	1.00
SC8	0.75
SC9	0.50

Категоризацията е с цел определяне на осветеност и показател на допустимо заслепяване (TI) при съответната осветеност.

При така посочените стойности за максимални се приемат 5500 лумена през светлата част на денонощието и 500 лумена за тъмната част при 90° и повече.

Осветлението на табелите, които не са снабдени със собствено осветление, трябва да бъде изпълнено от високо към ниско. За табелите, снабдени със собствено осветление, общият излъчван поток не трябва да превишава 4500 лумена.

Заклучение:

На територията на Столична община не се контролира проектирането и изпълнението на новоизградените осветителни уредби и състоянието на съществуващото осветление на всички осветени преместваеми и рекламни елементи (лампи, украси, павилиони, тотеми, обемни букви, фирмени надписи, рекламни елементи с вътрешно или външно осветление, дигитални елементи, лед екрани и други

Действителен и лесен контрол може да се осъществи по всяко време на денонощието чрез измерване на средните, минималните и максималните яркости и осветености и оценка на степента на заслепяване.

Днес това е лесно и практически възможно със специализирано оборудване.

- в случай, че Столична Община желае и разполага с кадри за контрол на параметрите, **ние сме готови да закупим скъпо струващия измервателен уред с прилежащото оборудване и го ДАРИМ.**

- в случай, че Столична Община не се наема с тази дейност, то тя може да се възложи на лабораторията към СУ „Климент Охридски“ които са правоспособни да оперират с такава измервателна техника.

Динамика на съдържанието

При съвременните технологии термини като *видео, анимация, мигащи или движещи се светлини* са много общи. Ограничението е субективно и не гарантира качествен контрол на съдържанието.

Европейска практика е да се излъчва съдържание с минимално движение и светлинни ефекти с оглед безопасността на движението.

Общоприетият термин за безопасно излъчване на съдържание по дигитални екрани е: "Cineta graph". Имайки предвид динамиката в новите технологии, предлагаме

да не се използва само този термин а да се запише неговото определение:

„Синемаграф” или “живи” фотографии е смесица от статично изображение - фотография и анимация. Появява се незначително и повтарящо се движение на 2 до 4 елемента от снимката, създавайки илюзията за анимация , в която движението е до 30 % от общата фотография.

Предложение за промени в Наредбата:

1) Създаване на нов раздел или добавяне на изискванията за осветеност в Приложение.

Мотив:

необходимост от ограничаване на светлинното замърсяване в града

2) Да се добави като изискване към разрешението за поставяне текст...."в срок до 90 дни след издаване да се приложат съответните измервания за допустима осветеност"

Мотив:

необходимост от контрол на светлинното замърсяване в града и въвеждане на ограничения за допустима осветеност след въвеждане в експлоатация

3) Промяна на текстове в- §10. чл. 16а, чл. 16б и чл. 16в:

Настоящ:

„(1) Рекламните елементи или части от тях не могат да излъчват видео или анимация, мигачи или движещи се светлини, когато същите се намират на открито

Предложение Промяна:

(1) Рекламните елементи или части от тях могат да излъчват само "живи" фотографии с незначително движение на 2 до 4 елемента от фотографията, създавайки илюзията за анимация , в която движението е до 30 % от общата фотография.

Мотив:

необходимост от ясно и точно дефиниране кое съдържание е разрешено и ограничаване на свободно тълкуване и за в бъдеще. Тези технологии се менят постоянно.

Настоящ:

(2) Не се разрешава статичните изображения на дигиталните рекламни и информационни елементи да се сменят по-често от веднъж на 8 секунди, като всяка смяна следва да е завършена за не повече от 1 секунда. -

Промяна:

(2) Не се разрешава рекламното изображение на дигиталните, информационните и скролиращите рекламни елементи да се сменя по-често от веднъж на 8 секунди.

Мотив:

Освен дигитални реклами, на улицата от години има и динамични билбордове, тип скролер, които сменят рекламни изображения. Запазва се изискването от 8, но се премахва ограничението от 1 сек., това не винаги е технически изпълнимо..

Настоящ:

(3) Дигиталните рекламни елементи трябва да притежават и използват автоматични възможности за затъмняване. Режимът на прилагане на затъмняването се определя в разрешението за поставяне.

Промяна:

(3) Дигиталните рекламни елементи трябва да притежават и използват автоматични възможности за затъмняване.

Мотив:

Текстът "Режимът на прилагане на затъмняването се определя в разрешението за поставяне." не е необходим при въвеждането на по-горе описаните точни изисквания към устройството и контрола.

С уважение:

За Аутдор Нетъурк ООД:

За Кривицки ООД: